

FOUNDATION DOCUMENTS

Slovensky

EVANJELIUM PRE CELÝ ŽIVOT: PREAMBULA

Sme spoločenstvo evanjelikálnych cirkví, hlboko oddaných k obnove našej viery v evanjelium Krista a k reforme spôsobov našej služby, aby sme sa úplne podobali Písmu. Začali nás hlboko znepokojovať niektoré hnutia v rámci tradičného evanjelikalizmu, ktoré, zdá sa, oslabujú cirkevný život a odvádzajú nás od našich tradičných presvedčení a praxe. Na jednej strane, trápi nás modlárstvo osobného konzumného spôsobu života a spoliti-zovanej viery. Na druhej strane, sme znepokojení, keď sa bez námietok prijíma teologický a morálny relativizmus. Tieto hnutia viedli k zanedbaniu biblickej pravdy a premeneného života, ktoré prikazovala naša historická viera. O týchto vplyvoch nielen počujeme, ale vidíme aj ich dôsledky. Zaviazali sme sa povzbudzovať cirkvi k novej nádeji a k presvedčivej radosi založenej na zaslúbeniach prijatých jedine z milosti, jedine vierou a jedine v Kristovi.

Veríme, že v mnohých evanjelikálnych cirkvách existuje hlboká a široká zhoda ohľadom právd evanjelia. A predsa často vidíme, že oslava našej jednoty s Kristom sa nahrádza odvekou príťažlivosťou moci a bohatstva, alebo mníšskymi únikmi k rituálom, liturgii a posvätným obradom. Žiadna náhrada evanjelia nikdy nespôsobí vieru vyvierajúcu z misijne zapáleného srdca, ukotvenú vo večnej pravde a prejavujúcu sa v nepredstieranom učeníctve; vieru túžiacu obstať v skúškach spojených s povolaním do Božieho kráľovstva a obetovať sa. Túžime napredovať po Kráľovskej ceste, majúc stále za cieľ obhajobu evanjelia, povzbudzovanie a vzdelávanie, aby súčasní ako aj budúci cirkevní vodcovia boli lepšie vystrojení k naplneniu svojej služby takými princípmi a spôsobmi práce, ktoré oslávia Spasiteľa a budú konať dobro tým, za ktorých On preliat svoju krv.

Chceme vynaložiť zjednotené úsilie medzi všetkými národmi – úsilie nadšené pre úctu ku Kristovi a pre znásobovanie jeho učeníkov a zjednotené v pravej koalícii za Ježiša. Takéto biblicky založené a zjednotené poslanie predstavuje jedinú trvalú budúcnosť pre cirkev. Táto skutočnosť nás vyzýva k jednote s ostatnými, ktorí sú presvedčení, že Božie milosrdenstvo v Ježišovi Kristovi je našou jedinou nádejou večnej spásy. Túžime presadzovať toto evanjelium jasne, so súcitom, s odvahou a s radosťou – spájať svoje srdcia s ostatnými veriacimi naprieč všetkými denomináciami, etnikami a spoločenskými triedami.

Našou túžbou je slúžiť cirkvi, ktorú milujeme tým, že budeme pozývať všetkých našich bratov a sestry, aby sa s nami spojili v úsilí obnoviť súčasnú cirkev podľa pôvodného Kristovho evanjelia, aby sme pravdivo hovorili a žili pre neho takým spôsobom, ktorý jasne komunikuje do našej doby. Ako kazatelia, sme rozhodnutí toto vykonávať v našich zboroch prostredníctvom týchto prostriedkov milosti: modlitbou, službou Slova, krstom, Večerou Pánovou a spoločenstvom svätých. Túžime pracovať so všetkými, ktorí prijali toto predložené vyznanie a víziu a ktorí hľadajú panstvo Krista nad celým životom s nezahanbenou nádejou v moc Svätého Ducha, ktorý mení jednotlivcov, spoločenstvá a kultúry. V prílohe nájdete naše Vyznanie viery a Teologickú víziu služby – víziu zakorenenu v Písme a sústredenú na evanjelium.

1. Vyznanie viery

Veríme v jedného Boha, ktorý existuje v troch rovnako božských Osobách: Otec, Syn a Svätý Duch, ktoré sa navzájom poznajú, milujú a oslavujú. Tento pravý a živý Boh je nekončene dokonalý vo svojej láske a svätosti. On je Stvoriteľom všetkých vecí – viditeľných a neviditeľných – preto je hodný prijímať všetku slávu a vyzývanie. Nesmrteľný a večný, on dokonale a vyčerpávajúco pozná koniec pred začiatkom, uchováva a zvrchovane vládne nad všetkými vecami a prozreteľne uskutočňuje svoje večné dobré zámery, ktorými si vykúpuje ľudí pre seba a obnovuje svoje padlé stvorenie na chválu svojej slávnej milosti.

2. Zjavenie

Boh milostivo odhalil svoju existenciu a moc v stvorení a zvrchovane sa zjavil padlým ľudským bytostiam v osobe svojho Syna, vteleného Slova. Navyše je tento Boh hovoriacim Bohom, ktorý sa svojím Duchom milostivo odhalil v ľudských slovách: Veríme, že Boh inšpiroval slová zachované v Písmach, v šesťdesiatich šiestich knihách Starej a Novej zmluvy, ktoré sú záznamom a prostriedkom jeho spásneho diela vo svete. Jedine tieto písma tvoria slovne inšpirované Slovo Božie, ktoré je plne autoritatívne a bez chyby v pôvodných spisoch, úplné vo svojom zjavení jeho vôle na spasenie, dostatočné pre všetko, čo Boh od nás požaduje veriť a konať, a je konečné vo svojej autorite nad každou oblasťou poznania, do ktorej hovorí. Vyznávame, že naša konečnosť a naša hriešnosť vylučujú možnosť, aby sme poznali Božiu pravdu vyčerpávajúco, ale tvrdíme, že osvietení Božím Duchom môžeme poznať Božiu zjavenú pravdu pravdivo. Bibliu je treba veriť ako Božím inštrukciám vo všetkom, čo učí; poslúchať ako Božiemu príkazu vo všetkom, čo požaduje; dôverovať ako Božiemu záväzku vo všetkom, čo sľubuje. Keď Boží ľudia počúvajú, veria a konajú Slovo, sú vybavovaní ako Kristovi učeníci a svedkovia evanjelia.

3. Stvorenie ľudstva

Veríme, že Boh stvoril ľudské bytosti ako mužov a ženy na svoju vlastnú podobu. Adam a Eva patrili do stvoreného poriadku, ktorý Boh sám prehlásil za veľmi dobré. Mali slúžiť ako Boží zmocnenci pri starostlivosti, udržiavaní a ovládaní stvorenstva, žiť v svätom a oddanom spoločenstve so svojím Tvorcom. Mužovia a ženy rovnako utvorení na Božiu podobu, majú rovnaký prístup k Bohu vierou v Ježiša Krista a sú povolání k niečomu viac ako pasívnemu sebauspokojovaniu, k významnému súkromnému a verejnému angažovaniu v rodine, cirkvi a občianskom živote. Adam a Eva boli stvorení, aby sa navzájom dopĺňali v zjednotení tela, ktoré stanovuje jediný normatívny vzor sexuálnych vzťahov pre mužov a ženy tak, aby manželstvo slúžilo ako prototyp zjednotenia medzi Kristom a jeho cirkvou. V Božím múdrych zámeroch muži a ženy nie sú jednoducho zameniteľní, ale sa dopĺňajú vzájomne obohacujúcim spôsobom. Boh určil, aby prevzali rozličné úlohy, ktoré odrážajú vzťah lásky medzi Kristom a cirkvou; manžel má byť hlavou takým spôsobom, ktorý vyjadruje starostlivú a obetavú lásku Krista. Manželka sa má poddávať svojmu manželovi spôsobom, ktorý napodobňuje lásku cirkvi k jej Pánovi. V cirkevnej službe sú mužovia a ženy povzbudzovaní slúžiť Kristovi a rozvíjať svoj plný potenciál v rôznych službách Božieho ľudu. Vodcovská úloha v cirkvi bola daná kvalifikovaným mužom na základe stvorenia, pádu a vykúpenia a nemá byť potláčaná odvolávkami na kultúrny vývoj.

4. Pád

Veríme, že Adam, ktorý bol stvorený na Božiu podobu, zdeformoval túto podobu a premárnil svoje pôvodné požehnanie – pre seba a svojich potomkov – tým, že upadol do hriechu cez Satanovo pokušenie. Dôsledkom toho je, že všetci ľudia sú odcudzení od Boha, skazení v každom aspekte svojej bytosti (tj. telesne, mentálne, vôľovo, citovo, duševne) a konečne a neodvolateľné sú odsúdení na smrť – okrem Božej vlastnej milostivej intervencie. Najväčšou potrebou každej ľudskej bytosti je byť zmierený s Bohom, pod ktorého spravodlivým a svätým hnevom stojíme; jedinou nádejou každej ľudskej bytosti je nezaslúžená láska tohto Boha, ktorý jediný nás môže zachrániť a obnoviť nás pre seba.

5. Boží plán

Veríme, že od večnosti si Boh z milosti zaumienil spasit' veľké množstvo vinných hriešnikov z každého kmeňa a jazyka, ľudu a národa. K tomuto cieľu ich predzvedel a vyvolil. Veríme, že Boh ospravedľňuje a posväcuje tých, ktorí milosťou majú vieru v Ježiša a že ich jedného dňa oslávi – to všetko na chválu svojej slávnej milosti. V láske Boh prikazuje a naliehavo žiada všetkých ľudí kajat' sa a veriť, keď upriamil svoju zachraňujúcu lásku na tých ktorých vyvolil a určil, aby Kristus bol ich Vykupiteľom.

6. Evanjelium

Veríme, že evanjelium je dobrá správa Ježiša Krista – Božia múdrosť. Táto dobrá správa je úplným bláznovstvom pre svet, hoci je Božou mocou tým, ktorí sú spasení. Táto dobrá správa je kristologická, sústredená na kríž a vzkriesenie. Evanjelium sa nehlása, ak sa nehlása Kristus a autentický Kristus sa nehlása, ak jeho smrť a vzkriesenie nie sú ústredné (zvest'ou je: „Kristus zomrel za naše hriechy... a bol vzkriesený“). Táto dobrá správa je biblická (jeho smrť a vzkriesenie sú podľa Písem), teologická a zachraňujúca (Kristus zomrel za naše hriechy, aby nás zmieril s Bohom), historická (ak sa zachraňujúce udalosti nestali, naša viera je bezcenná, ešte stále sme vo svojich hriechoch a sme najbiednejší zo všetkých ľudí), apoštolská (zvest' bola zverená a podávaná apoštolmi, ktorí boli svedkami týchto zachraňujúcich udalostí) a nanajvýš osobná (keď ju prijímajú, veria a pevne sa jej držia, individuálne osoby sú zachránené).

7. Kristovo vykúpenie

Veríme, že poháňaný láskou a poslušnosťou k svojmu Otcovi, večný Syn sa stal človekom: Slovo sa stalo telom, úplný Boh a úplný človek, jedna Osoba v dvoch prirodzenostiach. Človek Ježiš, zaslúbený Mesiáš Izraela, bol počatý zázračným zásahom Svätého Ducha a narodil sa panne Márii. Dokonale poslúchal svojho nebeského otca, žil bezhriešnym životom, konal zázračné znamenia, bol ukrižovaný za Pontského Piláta, na tretí deň vstal telesne z mŕtvych a vstúpil na nebesá. Ako sprostredkujúci Kráľ sedí po pravici Boha Otca a presadzuje Božiu zvrchovanosť na nebi aj na zemi. On je naším Veľkňazom a spravodlivým Advokátom. Veríme, že svojím vtelením, životom, smrťou, vzkriesením a vstúpením Ježiš Kristus konal ako náš reprezentant a zástupca. Toto urobil, aby sme sa v ňom my stali Božou spravodlivosťou: na kríži zrušil hriech, uzmieril Boha a tým, že zniesol úplný trest za naše hriechy, zmieril s Bohom všetkých, ktorí veria. Vzkriesením potvrdil Otec Ježiša Krista, zlomil moc smrti a porazil Satana, ktorý mal nad ňou moc a priniesol večný život svojím ľuďom. Svojím vstúpením bol navždy vyvýšený ako Pán a pripravuje miesto pre nás, aby sme boli s ním. Veríme, že v nikom inom niet spásy, lebo niet iného mena pod nebom, v ktorom by sme boli spasení. Pretože Boh si zvolil nízke veci tohto sveta, opovrhované, veci, ktoré nie sú ničím, aby zrušil veci, ktoré sú, žiaden človek sa nemôže pýšiť pred ním – Ježiš Kristus sa stal pre nás múdrosťou od Boha – našou spravodlivosťou, svätosťou a vykúpením.

8. Ospravedlnenie hriešnikov

Veríme, že Kristus svojou poslušnosťou a smrťou plne uspokojil dlh všetkých, ktorí sú ospravedlnení. Svojou obeťou zniesol trest namiesto nás tým, že správne, reálne a plne uspokojil Božiu spravodlivosť v našom záujme. Svojou dokonalou poslušnosťou uspokojil spravodlivé požiadavky Boha na nás, keďže jedine vierou je táto dokonalá poslušnosť zarátaná každému, kto dúfa jedine v Krista pre svoje prijatie u Boha. Nakoľko bol Kristus daný nám Otcom a jeho poslušnosť a trest boli prijaté namiesto našej vlastnej, slobodne a nie pre čokoľvek v nás, je toto ospravedlnenie jedine z milosti, aby presná spravodlivosť a bohatá milosť Božia boli oslávené v spravodlivosti hriešnikov. Veríme, že z tohto ospravedlnenia vyplýva horlivosť k osobnej a verejnej poslušnosti.

9. Moc Svätého Ducha

Veríme, že táto spása dosvedčená v celom Písme a zabezpečená Ježišom Kristom sa uplatňuje na jeho ľud Svätým Duchom. Svätý Duch poslaný Otcom a Synom oslavuje Pána Ježiša Krista a ako „iný“ Paraklét je prítomný „s“ a „vo“ veriacich. On usvedčuje svet z hriechu, spravodlivosti a súdu a svojím mocným a tajomným pôsobením znovuzrodzuje duchovne mŕtvych hriešnikov, prebúdajúc ich k pokániu a viere, a v ňom sú pokrstení k zjednoteniu s Pánom Ježišom tak, že sú ospravedlnení pred Bohom jedine milosťou jedine skrze vieru v Ježiša Krista jediného. Pôsobením Ducha sú veriaci obnovení, posvätení a adoptovaní do Božej rodiny, majú účasť na božej prirodzenosti a prijímajú jeho zvrchovane rozdeľované dary. Svätý Duch sám je zálohou sľúbeného dedičstva a v tomto veku prebýva, vedie, vyučuje, vystrojuje, obživuje a zmocňuje veriacich ku Kristovskému životu a službe.

10. Kráľovstvo Božie

Veríme, že tí, ktorí boli spasení Božou milosťou skrze zjednotenie s Kristom vierou a skrze znovuzrodenie Svätým Duchom, vstupujú do Božieho kráľovstva a tešia sa z požehnaní novej zmluvy: odpusteniu hriechom, vnútornej premene, ktorá vzbudzuje túžbu oslavovať, dôverovať a poslúchať Boha a z výhľadu na slávu, ktorá sa ešte má zjaviť. Dobré skutky tvoria nevyhnutný dôkaz spasiteľnej milosti. Veriaci žijú ako soľ vo svete, ktorý sa rozkladá a ako svetlo vo svete tmy, a preto by sa nemali ani stiahnuť zo sveta ani stať sa neodlíšiteľnými od neho. Radšej by sme mali robiť dobre mestu, lebo všetka sláva a česť národov má smerovať k živému Bohu. Uznávame, čie je toto stvorenie a pretože sme občanmi Božieho kráľovstva, máme milovať svojich blížnych ako samých seba, robiť dobre všetkým, najmä tým, ktorí patria do Božej rodiny. Kráľovstvo Božie, ktoré je už prítomné, ale ešte nie plne uskutočnené, je uskutočňovaním Božej zvrchovanosti vo svete, ktorý smeruje k vykúpeniu celého stvorenstva. Kráľovstvo Božie je prenikajúcou mocou, ktorá ničí Satanovo tmavé kráľovstvo a obnovuje skrze pokánie a vieru životy jednotlivcov, ktorí boli zachránení zo Satanovho kráľovstva. Kráľovstvo Božie nevyhnutne ustanovuje nové spoločenstvo ľudí pod dohľadom Boha.

11. Boží nový ľud

Veríme, že ľud novej Božej zmluvy už prišiel do nebeského Jeruzalema. Už sa posadili s Kristom na nebesiach. Táto všeobecná cirkev sa prejavuje v miestnych cirkvách, ktorých jedinou Hlavou je Kristus. Takže každá „miestna cirkev“ je v skutočnosti cirkvou, Božou domácnosťou, zrenicou jeho oka, vyrytou na jeho rukách a on sa jej zasnúbil naveky. Cirkev sa vyznačuje svojou zvesťou evanjelia, sviatosťami, disciplínou, veľkou misiou, a nado všetko svojou láskou k Bohu, ako aj láskou svojich členov k sebe navzájom aj k svetu. Rozhodne toto evanjelium, ktoré si ctíme, má osobné aj spoločenské rozmery, z ktorých ani jeden sa nesmie prehliadať. Ježiš Kristus je naším pokojom: on nielen priniesol pokoj s Bohom, ale aj pokoj medzi

odcudzenými ľuďmi. Jeho zámerom bolo vytvoriť si jedno nové ľudstvo, nastoľujúc pokoj. V jednom tele zmieril židov a pohanov s Bohom skrze kríž, keď na ňom usmrtil nepriateľstvo. Cirkev slúži ako znamenie Božieho nového sveta, keď jej členovia žijú v službe jeden druhému a svojim blížnym, nie pre seba samých. Cirkev je korporatívnym miestom, kde prebýva Boží Duch a pokračuje svedectvo o Bohu vo svete.

12. Krst a Večera Pánova

Veríme, že krst a Večera Pánova sú ustanovené samým Pánom Ježišom. Krst je spojený so vstupom do spoločenstva novej zmluvy. Večera Pánova je spojená s pokračujúcou obnovou zmluvy. Spolu sú obe Božím záväzkom pre nás, Bohom ustanovenými prostriedkami milosti, našimi verejnými sľubmi podriadenosti raz ukrižovanému a teraz vzkriesenému Kristovi a anticipáciou jeho návratu a naplnenia všetkých vecí.

13. Obnovenie všetkých vecí

Veríme v osobný, slávny a telesný návrat nášho Pána Ježiša Krista s jeho svätými anjelmi, keď bude vykonávať svoju úlohu končeného Sudcu a jeho kráľovstvo bude dovŕšené. Veríme v telesné vzkriesenie spravodlivých aj nespravodlivých – nespravodlivých k súdu a večnému vedomému trestu v pekle, ako učil sám náš Pán, a spravodlivých k večnej blaženosti v prítomnosti toho, ktorý sedí na tróne Baránka v novom nebi a novej zemi, domove spravodlivosti. V ten deň bude cirkev predstavená Bohu bez poškvرنy pre poslušnosť, utrpenie a triumf Krista. Bude navždy odstránený všetok hriech a jeho účinky. Boh bude všetkým vo všetkom a jeho ľud bude uchvátený jeho neopísateľnou svätosťou a všetko bude na chválu jeho slávnej milosti.

Toto nie je prehľad nášho učenia viery (pozri Vyznanie viery, ďalej len VV), ale stanovisko o tom, ako zamýšľame vykonávať kresťanskú službu a interagovať s našou kultúrou s biblickou a teologickou vernosťou.

I. Ako reagovať na kultúrnu krízu pravdy? (Epistemologická otázka)

Od úsvitu osvietenstva vládol počas niekoľkých storočí všeobecný súhlas, že pravda – vyjadrená slovami, ktorá podstatne korešponduje so skutočnosťou – skutočne existuje a môže byť poznaná. Myslelo sa, že samotné ľudské myslenie dokáže objektívne poznať pravdu. V poslednej dobe postmodernizmus kritizoval takéto predpoklady a tvrdí, že pri svojom hľadaní pravdy nie sme skutočne objektívni, ale interpretujeme informácie cez svoje osobné skúsenosti, záujmy, city, kultúrne predsudky, jazykové obmedzenia a vzťahy. Postmodernizmus nám hovorí, že nárok na objektivitu je arogantný a nevyhnutne vedie ku konfliktom medzi spoločnosťami s odlišnými názormi na to, kde pravda je. Tvrdia, že taká arogancia aspoň zčasti vysvetľuje mnohé nespravodlivosti a vojny modernej éry. Reakcia postmodernizmu je však nebezpečná iným spôsobom: Jej najnaliehavejšie hlasy tvrdia, že nárok na objektívnu pravdu je treba nahradiť pokornejším „tolerantným“ a inkluzívne rôznorodým subjektívnym pluralizmom – pluralizmom, ktorý sa často utápa v močarisku, ktoré neposkytuje žiadny pevný základ pre „vieru raz navždy odovzdanú svätým.“ Taký postoj nemá miesto pre pravdu, ktorá korešponduje so skutočnosťou, ale iba pre súbor subjektívne formovaných právd. Ako reagovať na túto kultúrnu krízu pravdy?

1. Tvrdíme, že pravda je súlad so skutočnosťou. Veríme, že Svätý Duch, ktorý inšpiroval slová apoštolov a prorokov, prebýva v nás, takže my, ktorí sme boli stvorení na Boží obraz, môžeme prijímať a rozumieť slová Písma, ktoré Boh zjavil a pochopiť, že pravdy Písma sú v súlade s realitou. Výroky Písma sú pravdivé práve preto, že sú Božími výrokmi a korešpondujú s realitou, hoci naše poznanie tých právd (a naša schopnosť dokázať ich iným) je nevyhnutne neúplná. Viera osvietenstva v úplne objektívne poznanie urobila z ľudského myslenia modlu. Ale popierať možnosť čistého objektívneho poznania neznamena stratu pravdy, ktorá korešponduje s objektívnou realitou, aj keď nikdy nemôžeme poznať takú pravdu bez prvku subjektivity. Pozri VV-(2).
2. Tvrdíme, že pravda je vyjadrená pravda. Veríme, že Písmo je prenikavo výrokové a že všetky výroky Písma sú plne pravdivé a autoritatívne. Pravda Písma sa však nedá plne vyjadriť sériou výrokov. Existuje v žánroch príbehov, metafor a poézie, ktoré sa nedajú vyčerpávajúco vyjadriť vo vieroučných výrokoch. Tlmočia nám však Božiu vôľu a myseľ tak, aby nás menili na svoju podobu.
3. Tvrdíme, že pravda je súlad života s Bohom. Pravda nie je len teoretickým súladom, ale aj zmluvným vzťahom. Biblické zjavenie je treba nielen poznať, ale ho aj žiť (Dt 29:29). Zámerom Biblie je vytvoriť v nás múdrosť – život, ktorý je celkom podriadený Božej realite. Pravda je teda súladom medzi celým naším životom a Božím srdcom, slovami a činmi

skrže Slovo a Ducha. Odstránením výrokovvej podstaty biblickej pravdy sa závažne oslabuje naša schopnosť zachovávať, brániť a vysvetľovať evanjelium. Ale hovoriť o pravde len ako o výrokoch oslabuje naše porozumenie vtelenému Synovi ako Ceste, Pravde a Životu a komunikatívnej sile príbehu a dôležitosti pravdy ako životu v skutočnom súlade s Bohom.

4. Ako nás táto vízia pravdy formuje.

- a. Osvojujeme si „zdržanlivú“ teóriu pravdy, ktorá je menej triumfalistická ako bývala v niektorých starších evanjelikálnych kruhoch. Odmietame však aj taký pohľad na pravdu, ktorý v nej vidí iba vnútorne súdržný jazyk konkrétnej komunity viery. Takže sa držíme toho, čo je podľa patričnej pokory princípom sola Scriptura.
- b. Hoci pravda je výroková, nie je to však iba niečo, čo je treba veriť, ale aj prijímať v bohoslužbe a praktizovať v múdrosti. Táto rovnováha formuje naše porozumenie učeníctva a kázania. Chceme povzbudzovať vašeň pre zdravé učenie, ale vieme, že kresťanský rast nie je len záležitosťou prenosu kognitívnych informácií. Ku kresťanskému rastu dochádza len keď sa celý život formuje kresťanskými praktikami v spoločenstve – vrátane modlitby, krstu, Večere Pánovej, spoločenstva a verejnej služby Slova.
- c. Naše teoretické poznanie Božej pravdy je len čiastočné, aj keď je správne. Ale napriek tomu môžeme mať istotu, že čo nám Slovo hovorí, je pravda (Lk 1:4). Skrže moc Svätého Ducha prijímame slová evanjelia v plnej istote a presvedčení (1Tes 1:5).

II. Ako by sme mali čítať Bibliu? (Hermeneutická otázka)

1. Čítať „pozdlž“ celej Biblie. Čítať pozdlž celej Biblie znamená objavovať jednu základnú dejovú líniu Biblie ako Božieho príbehu vykúpenia (napr. Lk 24:44), ako aj témy Biblie (napr. zmluva, kráľovstvo, chrám), ktoré sa objavujú v každom štádiu histórie a v každej časti kánonu a vrcholia v Ježišovi Kristovi. V tejto perspektíve vyzerá evanjelium ako stvorenie, pád, vykúpenie, obnova. Vynáša zámer spásy, tj. obnovené stvorenie. Ako vyznávame vo VV-(1): [Boh] prozreteľne uskutočňuje svoje večné dobré zámery, ktorými si vykupuje ľudí pre seba a obnovuje svoje padlé stvorenie na chválu svojej slávnej milosti.
2. Čítať „naprieč“ celou Bibliou. Čítať naprieč celou Bibliou znamená zhromažďovať jej vyhlásenia, výzvy, sľúby a výroky pravdy do kategórií myšlienok (napr. teológia, kristológia, eschatológia) a dôjsť k súvislému porozumeniu toho, čo zhrňujúco učí (napr. Lk 24:46-47). V tejto perspektíve vyzerá evanjelium ako Boh, hriech, Kristus, viera. Vynáša prostriedky spásy, tj. zástupné dielo Krista a našu zodpovednosť chytiť sa ho vierou. Ako vyznávame vo VV-(7): Ježiš Kristus konal ako náš reprezentant a zástupca. Toto urobil, aby sme sa v ňom my stali Božou spravodlivosťou.
3. Ako nás takéto čítanie Biblie formuje.

- a. Dnes mnohí (nie všetci), ktorí sa sústreďujú na prvý spôsob čítania Biblie – tj. pozdĺž celej Biblie – zdôrazňujú skôr korporatívnu stránku hriechu a spásy. Kríž vidia skôr ako vzor obetavej služby a porážku svetských mocností, ako substitúciu a uzmiernenie za naše hriechy. Tento prístup môže byť ironicky veľmi zákonnícky. Namiesto pozývania ľudí k obráteniu zvest'ou milosti, ľudia sú pozývaní pripojiť sa ku kresťanskej komunite a programu kráľovstva, v ktorom Boh oslobodzuje svet. Dôraz sa kladie na kresťanstvo ako spôsob života a stráca sa postavenie v Kristovi, ktoré bolo vykúpené krvou. S touto nerovnováhou sa spája slabý dôraz na evanjelizáciu a apologetiku, ako aj na dôležité znaky obrátenia/znovuzrodenia.
- b. Na druhej strane starší evanjelikalizmus (nie vždy) mal tendenciu čítať Bibliu naprieč. Výsledkom bolo to, že bol individualistickejší a sústreďoval sa takmer výlučne na osobné obrátenie a bezpečný prechod do neba. Aj jeho kázanie, hoci výkladové, bolo niekedy moralistické a nezdôrazňovalo, ako všetky biblické témy vrcholila v Kristovi a jeho diele. V tejto nerovnováhe je málo dôrazu na dôležitosť skutkov spravodlivosti a milosrdenstva voči utláčaným a chudobným a na kultúrnu produkciu, ktorá oslavuje Boha v umení, obchode atď.
- c. Nemyslíme si, že keď sa tieto dva spôsoby čítania Biblie praktizujú správne, tak si navzájom protirečia, hoci dnes ich mnohí stavajú proti sebe. Naopak, veríme, že oba sú potrebné pre pochopenie významu biblického evanjelia. Evanjelium je deklaráciou, že skrze smrť a vzkriesenie Ježiša Krista Boh prišiel zmieriť jednotlivcov svojou milosťou a obnoviť celý svet na svoju slávu.

III. Ako reagovať na kultúru okolo nás? (Otázka kontextualizácie)

1. Byť alternatívnou kultúrou. Chceme byť cirkvou, ktorá nielen poskytuje oporu individuálnym kresťanom v ich osobnom vzťahu s Bohom, ale ktorá ich formuje do alternatívnej ľudskej spoločnosti, ktorú Boh tvorí svojím Slovom a Duchom. (Pozri nižšie bod 5c).
2. Pre obecné dobro. Nestačí, aby sa cirkev vzoprela hodnotám prevládajúcej kultúry. Musíme byť alternatívnou kultúrou pre všeobecné dobro. Chceme byť radikálne odlišní od okolitej kultúry, a predsa z tej odlišnej identity by sme mali obetavo slúžiť blížnym, dokonca aj nepriateľom, pracovať pre rozkvet ľudí aj teraz a tu, aj vo večnosti. Preto nepovažujeme svoje spoločné bohoslužby za prvoradý bod prepojenia s tými, ktorí sú vonku. Očakávame, že sa stretieme s ľuďmi pri práci pre ich pokoj, bezpečnosť a blaho, keď ich budeme milovať slovom aj činom. Keď toto budeme robiť, budeme „soľou“ a „svetlom“ vo svete (uchovávať a zlepšovať podmienky života, demonštrovať svetu Božiu slávu naším spôsobom života; Mt 5:13-16). Ako boli židovskí vyhnanci povolaní milovať a pracovať pre šalóm Babylona (Jer 29:7), tak sú aj kresťania Božím ľuďom „v exile“ (1Pt 1:1; Jk 1:1). Občania Božieho mesta by mali byť tými najlepšimi občanmi svojho pozemského mesta (Jer 29:4-7). Nie sme ani príliš optimistickí, ani pesimistickí o našom kultúrnom vplyve, lebo vieme, že ak kráčame v stopách Toho, ktorý položil svoj život za svojich oponentov, aj nám sa dostane prenasledovania aj počas spoločenského vplyvu (1Pt 2:12).

3. Ako nás tento vzťah ku kultúre formuje.

- a. Veríme, že každé vyjadrenie kresťanstva je nevyhnutne a oprávnene kontextualizované do určitej miery do konkrétnej ľudskej kultúry. Neexistuje univerzálne ne-historické vyjadrenie kresťanstva. Nikdy však nechceme byť natolko ovplyvnení našou kultúrou, aby sme kompromitovali pravdy evanjelia. Ako si teda zachováme rovnováhu?
- b. Odpoveď je, že nemôžeme „kontextualizovať“ evanjelium abstraktne ako myšlienkový experiment. Ak sa cirkev usiluje byť alternatívnou kultúrou pre dočasné a večné dobro ľudí, bude sa chrániť proti zákonníctvu, ktoré môže sprevádzať kultúrnu utiahnutosť, aj proti kompromisu, ktorý ide s prílišným prispôbovaním. Ak nám pôjde viacej o službu ako o moc, môžeme mať významný kultúrny vplyv. Ale ak budeme hľadať priamu moc a sociálnu kontrolu, budeme asimilovaní do každého modlárstva bohatstva, postavenia a moci, ktoré sme chceli zmeniť.
- c. Evanjelium samo má kľúče k správnej kontextualizácii. Ak príliš kontextualizujeme, to naznačuje, že chceme príliš veľa uznania prijímajúcej kultúry. To prezrádza nedostatočnú dôveru v evanjelium. Ak nedostatočne kontextualizujeme, to naznačuje, že sme v pasci našej vlastnej subkultúry. To prezrádza nedostatok evanjelijnej pokory a lásky voči našim blízkym.

IV. Akými spôsobmi je evanjelium jedinečné?

Toto evanjelium napĺňa kresťanov pokorou a nádejou, miernosťou a smelosťou jedinečným spôsobom. Biblické evanjelium sa výrazne odlišuje od tradičných náboženstiev ako aj od sekularizmu. Náboženstvá fungujú na princípe: „Poslúcham, preto som prijatý.“ Ale princípom evanjelia je: „Som prijatý skrze Krista, preto poslúcham.“ Takže evanjelium sa odlišuje aj od nenáboženstva aj od náboženstva. Môžeš sa snažiť byť svojím vlastným „pánom a spasiteľom“ tým, že budeš porušovať Boží zákon, ale aj tým, že budeš zachovávať zákon, aby si zaslúžil svoju spácu.

Nenáboženstvo a sekularizmus sú náchylné zveličiť nekritickú „sebadôveru“; náboženstvo a moralizmus drvia ľudí pod vinou z etických noriem, ktoré je nemožné dodržať. Avšak evanjelium nás pokoruje a uisťuje zároveň, lebo v Kristovi je každý z nás zároveň spravodlivým aj hriešnikom. Súčasne sme nedostatočnejší a hriešnejší, ako sme sa vôbec odvážili myslieť, ale sme milovanejší a akceptovanejší, ako sme sa vôbec odvážili dúfať.

Sekularizmus má tendenciu robiť ľudí sebeckými a individualistickými. Náboženstvo a morálka vo všeobecnosti robí ľudí samospravodlivými voči iným skupinám (keďže si myslia, že svoju spácu si zaslúžili svojím úsilím). Ale evanjelium milosti, ktoré sa sústreďuje na človeka, ktorý zomrel za nás, kým sme boli jeho nepriateľmi, odstraňuje samospravodlivosť a sebeckosť a obracia svojich členov slúžiť iným pre časné blaho všetkých ľudí, najmä chudobných, a pre ich spácu. Vedie nás k službe iným bez ohľadu na ich zásluhy, tak ako aj Kristus slúžil nám (Mk 10:45).

Sekularizmus a náboženstvo prispôbujú ľudí k normám správania skrze strach (z dôsledkov) a pýchu (túžbu po zvýšení svojho postavenia). Evanjelium vedie ľudí k svätosti a službe z vďačnej radosti za milosť a z lásky k

Božej sláve za to, kým on sám je.

V. Čo je služba sústredená na evanjelium?

Je charakterizovaná:

1. Zmocnenou spoločnou bohoslužbou.

Evanjelium mení náš vzťah s Bohom od nepriateľstva alebo otrockého súhlasu ku vzťahu intimity a radosti. Jadrom dynamickej služby sústredenej na evanjelium je preto bohoslužba a vrúcna modlitba. Boží ľud v bohoslužbe prijíma zvláštny život premieňajúci výhľad na hodnotu a nádheru Boha, a potom vracia Bohu náležité vyjadrenia jeho hodnoty. V srdci spoločných bohoslužieb je služba Slova. Kázanie má byť výkladové (vysvetľujúce text Písma) a kristo-centrické (vysvetľujúce všetky biblické témy ako vrcholiace v Kristovi a jeho diele spásy). Ich konečným cieľom však nie je jednoducho učiť, ale viesť poslucháčov k bohoslužbe – individuálnej a spoločnej –, ktorá posilňuje ich vnútornú bytosť konat' Božiu vôľu.

2. Evanjelizačnou účinnosťou.

Pretože evanjelium (na rozdiel od náboženského moralizmu) produkuje ľudí, ktorí nepohrdajú tými, ktorí s nimi nesúhlasia, cirkev skutočne sústredená na evanjelium by mala byť plná členov, ktorí príťažlivo oslovujú nádeje a túžby ľudí Kristom a jeho spásnym dielom. Máme víziu cirkvi, kde sa obracajú ľudia bohatí a chudobní, vzdelaní aj nevzdelaní, mužovia a ženy, starí a mladí, ženatí a slobodní, všetky rasy. Chceme oslovovať veľmi sekularizovaných a postmoderných, ako aj nábožných a tradičných ľudí. Príťažlivosťou svojho spoločenstva a pokorou svojich ľudí by cirkev sústredená na evanjelium mala mať medzi sebou ľudí, ktorí objavujú a snažia sa pochopiť kresťanstvo. Musí ich vítať stovkami spôsobov. Málo pomôže, ak sa títo budú cítiť „pohodlne,“ ale nebudú rozumieť jej zvesti. K tomuto všetkému cirkvi sústredenej na evanjelium budú klásť dôraz na zakladanie zborov ako na jednu z najefektívnejších prostriedkov evanjelizácie aká existuje.

3. Spoločenstvo alternatívnej kultúry

Pretože evanjelium odstraňuje strach aj pýchu, ľudia by mali spolu vychádzať v cirkvi tak dobre, akoby to nikdy nedokázali ľudia mimo nej. Pretože nám ukazuje na človeka, ktorý zomrel za svojich nepriateľov, evanjelium vytvára vzťahy služby a nie sebeckva. Pretože evanjelium nás volá k svätosti, Boží ľud žije v milujúcich zväzkoch vzájomnej zodpovednosti a disciplíny. Takže evanjelium vytvára ľudskú komunitu, ktorá je radikálne odlišná od okolitej spoločnosti.

Ohľadne sexu by sa cirkev mala vyhýbať aj sexuálnemu modloslužobníctvu sekulárnej spoločnosti aj strachu tradičnej spoločnosti pred ním. Je to komunita, ktorá tak miluje a prakticky sa stará o svojich členov, že biblická čistota im je zmysluplná. Učí svojich členov prispôbovať svoje telesné bytie evanjeliu – abstinencii mimo heterosexuálneho manželstva a vernosti a radosti v ňom.

Ohľadne rodiny by cirkev mala potvrdzovať dobrotu manželstva medzi mužom a ženou, pozývajúc ich slúžiť Bohu tým, že budú odzrkadľovať jeho celoživotnú zmluvu lásky a učiť svoje deti Božím cestám. Cirkev však potvrdzuje aj dobro v službe Kristovi ako slobodný/á, či už dočasne, alebo po celý život. Cirkev by mala svojím súcítnym spoločenstvom a rodinou obklopiť všetkých ľudí, ktorí

trpia padlosťou ľudskej sexuality.

Ohľadne peňazí by sa členovia cirkvi mali radikálne ekonomicky zdieľať jedni s druhými – aby „nikto medzi nimi netrel biedu“ (Sk 4:34). Také zdieľanie tiež podporuje štedré dávanie času, peňazí, vzťahov a životného priestoru sociálnej spravodlivosti, potrebám chudobných, utlačaných, prisťahovalcov, ekonomicky a telesne slabých

Ohľadne moci je viditeľne oddaná zdieľaniu moci a budovaniu vzťahov medzi rasami, triedami a generáciami, ktoré sú odcudzené mimo Tela Kristovho. Praktickým dôkazom tohto je, že naše miestne cirkvi vítajú a prijímajú ľudí všetkých rás a kultúr. Každý cirkevný zbor by sa mal usilovať odzrkadľovať rôznosť svojho geografického spoločenstva, a to v zhromaždení ako aj v jeho vedení.

4. Integrácia viery a práce.

Dobrou správou Biblie je nielen individuálne odpustenie, ale aj obnova celého stvorenstva. Boh postavil ľudí do záhrady, aby kultivovali materiálny svet pre jeho slávu, pre rozkvet prírody a ľudského spoločenstva. Boží Duch nielen obracia jednotlivcov (napr. Jn 16:8), ale aj obnovuje a kultivuje tvár zeme (napr. Gn 1:2; Ž 104:30). Kresťania preto oslavujú Boha nielen službou Slova, ale aj svojím povoláním v poľnohospodárstve, umení, obchode, riadení a vede – to všetko pre Božiu slávu a rozvoj verejného blaha. Príliš veľa kresťanov sa naučilo uzatvoriť svoju vieru pred svojou prácou v povolání. Evanjelium považujú za prostriedok na získanie individuálneho pokoja a nie za základ svetonázoru – ucelenú interpretáciu reality, ktorá ovplyvňuje všetko, čo robíme. My však máme víziu pre cirkev, ktorá vystrojuje svojich ľudí, aby domýšľali dôsledky evanjelia aj na tesárstvo, inštalatérstvo, spracovanie dát, ošetrovatelstvo, umenie, obchod, vládu, novinárstvo, zábavu a vedu. Taká cirkev bude nielen podporovať angažovanosť kresťanov v kultúre, ale im bude aj pomáhať pracovať odlišne, vynikajúco a zodpovedne v ich povolaniach. Rozvoj humánneho a predsa tvorivého a vynikajúceho obchodného prostredia, ktoré vyplýva z porozumenia evanjeliu, je súčasťou práce, ktorá prináša uzdravenie Božieho stvorenia v moci Ducha. Súčasťou tejto práce je aj vnášanie kresťanskej radosti, nádeje a pravdy do umeleckých diel. Toto všetko robíme preto, lebo Božie evanjelium nás k tomu vedie, aj keď si uvedomujeme, že konečná obnova všetkých vecí čaká až na osobný a telesný návrat nášho Pána Ježiša Krista (Pozri VV-(13).

5. Konanie spravodlivosti a milosrdenstva.

Boh stvoril dušu aj telo a vzkriesenie Ježiša ukazuje, že on vykúpi duchovné aj hmotné. Boh sa preto stará nielen o spásu duše, ale aj o odstránenie chudoby, hladu a nespravodlivosti. Evanjelium otvára naše oči pre skutočnosť, že všetko naše bohatstvo (aj bohatstvo, za ktoré sme usilovne pracovali) je nakoniec nezaslúženým darom od Boha. Preto človeku, ktorý nedáva svoj majetok štedro iným, chýba nielen súcitiť, ale je aj nespravodlivý. Kristus získal našu spásu stratou, dosiahol moc slabosťou a službou, a dosiahol bohatstvo tým, že všetko dal. Jeho spásu dostávajú nie silní a úspešní, ale tí, ktorí pripúšťajú, že sú slabí a stratení. Nemôžeme sa dívať na chudobných a utlačaných a bezcitne ich vyzývať, aby sa sami vyprostili zo svojich ťažkostí. Ježiš s nami nie tak zaobchádzal. Evanjelium nahrádza nadradenosť voči chudobným za milosrdenstvo a súcitiť. Kresťanské cirkvi musia pracovať za spravodlivosť a pokoj vo svojom prostredí službou aj keď volajú jednotlivcom k obráteniu a znovuzrodeniu. Musíme pracovať pre večné a obecné dobro a preukazovať svojim blíznym, že ich obetavo milujeme, či už veria tak ako my, alebo nie.

Nevšimavosť voči chudobným a znevýhodneným znamená, že sme dobre nepochopili svoje spasenie z čistej milosti.

Záver

Služba, ktorú sme tu popísali, je relatívne ojedinelá. Existuje veľa cirkví, ktoré sú zamerané na hľadajúcich, ktoré pomáhajú mnohým nájsť Krista. Existuje veľa cirkví, ktoré sa zapájajú do kultúry politickým aktivizmom. Existuje rastúce charizmatické hnutie s dôrazom na slávnú, nadšenú, korporatívnu bohoslužbu. Existuje veľa zborov so silným záujmom o vieroučnú čistotu a ktoré sa veľmi usilujú uchovať sa oddelenými od sveta. Existuje mnoho cirkví s radikálnou oddanosťou chudobným a marginalizovaným.

Nevidíme však dost cirkví, ktoré stelesňujú plnú, ucelenú rovnováhu evanjelia, ktorú sme tu popísali. Hoci z Božej milosti existuje povzbudivý počet svetlých miest v cirkvi, nevidíme zatiaľ široké hnutie takejto služby sústredenej na evanjelium. Veríme, že taká rovnováha prinesie cirkvi s prítlačivým a teologicky fundovaným kázaním, dynamickou evanjelizáciou a apologetikou, rastom cirkvi a zakladaním nových zborov. Tie budú zdôrazňovať pokánie, osobnú obnovu a svätosť života. Zároveň a v tých istých zboroch bude angažovanosť v spoločenských štruktúrach bežných ľudí a kultúrna angažovanosť v umení, obchode, vede a spravovaní. Budú výzvy k radikálnym kresťanským spoločenstvám, v ktorých sa všetci členovia budú zdieľať s bohatstvom a zdrojmi a vytvárať priestor pre chudobných a okrajových. Všetky tieto priority budú kombinované a budú sa navzájom posilňovať v každom miestnom zbore.

Čo by mohlo viesť k rastúcemu hnutiu cirkví sústredených na evanjelium? Definitívnu odpoveďou je, že Boh musí pre svoju vlastnú slávu poslať prebudenie ako odpoveď na vrúcne, mimoriadne a premáhajúce modlitby svojho ľudu. No veríme, že existujú ešte predtým kroky, ktoré by sme mali urobiť. Existuje tu veľká nádej, ak sa dokážeme zjednotiť na podstate pravdy, ako čo najlepšie čítať Bibliu, na našom vzťahu ku kultúre, na obsahu evanjelia a na podstate služby sústredenej na evanjelium. Veríme, že taká oddanosť nás nanovo poženie k Písmu, ku Kristovi Písma, k evanjeliu Krista a my začneme rásť v našej schopnosti, aby sme s Božou milosťou ako cirkvi išli „priamo za pravdou evanjelia“ (G 2:14). Hanbíme sa za naše hriechy a zlyhania. Sme nesmierne vďační za odpustenie. Túžime vidieť Božiu slávu a stelesňovať súlad s jeho Synom.

Adopted May 22, 2007. Revised April 12, 2011.

Reproduction and Usage

The Gospel Coalition invites other ministries to adopt these Foundation Documents as their own. Please cite The Gospel Coalition (thegospelcoalition.org) as the source, as the Foundation Documents were drafted and revised by our Council of pastors. Use this credit line: [These Foundation Documents were adopted by the Council of The Gospel Coalition on May 22, 2007, and revised on April 12, 2011. Used by permission of The Gospel Coalition (thegospelcoalition.org), Deerfield, IL 60015.] Should you choose to revise, adapt, or add to any portion of the Foundation Documents for the purpose of your local church or other ministry, you should credit The Gospel Coalition while noting your modifications.